

KOMORNÁ HRA – AKORDEÓNY

CIELE PREDMETU

Zameranie pozornosti akordeónistov na štúdium komornej hry sa javí ako veľmi prospešné z viacerých dôvodov:

- v prvom rade ide o pochopenie šírky dynamickej škály hudby, no prínosom je tiež možnosť interpretácie náročnejších skladieb rôznych štýlov, ktoré by ako sólisti naštudovať nezvládli,
- dôležitosť realizácie komornej hry vidíme aj v tom, že táto forma interpretácie v žiakovi často vyvoláva väčší záujem o hudbu, čo následne motivuje aj žiakov, ktorí nemajú výraznejšie predispozície alebo záujem uplatniť sa v sólovej hre,
- v tejto súvislosti vidíme pozitíva komornej hry v rozvíjaní estetického cítenia žiaka, jeho tvorivosti, v rýchlejšej stabilizácii rytmického cítenia, rozvoji dynamického cítenia a zmyslu pre agogiku,
- v poslednom rade podporuje v žiakoch rozvoj morálnych vlastností, zmysel pre zodpovednosť a spoločnú prácu, čo pozitívne ovplyvňuje rozvoj osobnosti žiaka.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Prvá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po absolvovaní prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedia rozlíšiť charakter danej skladby, ✓ dokážu posúdiť klady a zápory vlastnej interpretácie v kolektíve, ✓ majú sformovaný návyk sluchovej aktivity pri skupinovej interpretácii skladieb, ✓ zvládajú základnú orientáciu vo frázach jednoduchších skladieb, ✓ zaujímajú sa o interpretáciu ďalších skladieb určených pre komornú hru, ✓ vážia si hodnotu vlastnej práce a práce celého kolektívu. 	<p>Ovládanie základného taktovania skladieb, rozlišovanie taktov. Osvojenie si jednotných nástupov a tempových označení. Zameranie sa na technické cvičenia. Zvládnutie tempových a dynamických zmien. Ovládanie neverbálnej komunikácie medzi členmi komorného zoskupenia.</p>

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po absolvovaní prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ majú sformovaný návyk presnej súhry s ostatnými spoluhráčmi, ✓ dokážu sústredene pracovať a primerane reagovať na pokyny, ✓ vedia sa orientovať v registrácii, ✓ súčasne s rozvojom muzikality napredujú i v oblasti techniky hry, ✓ aplikujú všetky schopnosti získané v sólovej hre, ✓ majú rozvinuté a upevnené návyky získané pri aktívnej tvorbe reprodukčnej činnosti, ✓ vedia jednoducho improvizovať a samostatne hľadať riešenia problémov v konkrétnej skladbe, ✓ vedia medzi sebou v rámci skladby vedome interpretačne komunikovať. 	<p>Špecifikácia a rozlišovanie rôznych hudobných žánrov v rámci subjektívnych znalostí žiaka. Jednoduchá tempová, rytmická a dynamická analýza danej skladby. Rozlišovanie taktových a rytmických zmien v skladbe. Zmysluplná aplikácia všetkých schopností získaných v sólovej hre. Neustále zvyšovanie náročnosti skladieb. Plynulá a kultivovaná interpretácia skladieb väčšieho rozsahu. Schopnosť subjektívne posúdiť svoje technické možnosti pri zadeľovaní hlasov v konkrétnej skladbe. Neustále posúvanie súhry na vyššiu úroveň. Vnímanie hudby (konkrétnej skladby) orchestrálne. Samostatné riešenie farebnej registrácie.</p>

II. STUPEŇ ZÁKLADNÉHO ŠTÚDIA

Žiaci po absolvovaní II. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ovládajú základné gestá vedúceho hráča a pravidlá spoločných nástupov pri súhre, ✓ dokážu samostatne naštudovať svoje party a hrať ich aj naspamäť, ✓ poznajú zásady správnej interpretácie rôznych štýlov a žánrov hudby, ktoré majú vo svojom repertoári, ✓ ovládajú moderné prstokladové techniky pre tanečnú a zábavnú hudbu, ✓ hrajú skladby v kombinácii s inými klasickými hudobnými nástrojmi, ✓ sú schopní samostatnej sluchovej kontroly s iným melodickým nástrojom, ✓ zahrajú skladbu primeranú ich hudobným kompetenciám z listu, ✓ využívajú prácu s meчом a rešpektujú správne frázovanie v rytme tanečných skladieb, ✓ poznajú správne registračné možnosti svojho nástroja, ✓ sú schopní spolupracovať s pedagógom na výbere a tvorbe repertoáru, ✓ vedia pracovať s náladou skladby vo vzťahu k charakteru vystúpenia. 	<p>Nadväzovanie repertoáru na prebraté učivo z prvého stupňa základného štúdia.</p> <p>Zdokonaľovanie technických kompetencií, fantázie a hudobnej pamäte. Venovanie pozornosti súhre a intonačnej čistote.</p> <p>Rozširovanie repertoáru o nové žánre.</p> <p>Rozvíjanie zmyslu pre interpretáciu polyfonickej hry.</p> <p>Ďalšie rozširovanie vedomostí o žánre, ovplyvnené džezom a tanečnou hudbou u žiakov, ktorí preukazujú predpoklady pre tieto žánre hudby.</p> <p>Podporovanie pokusov o improvizáciu so zápisom do nôt.</p> <p>Rešpektovanie dôslednej dynamiky v celom rozsahu dynamického rozpätia – pp, p, mf, f, ff, crescendo, decrescendo.</p> <p>Spoločné využívanie zvukových možností akordeónu a svojich schopností pre kolektívnu hru.</p> <p>Cibrenie výrazovej štylistiky hudobných období a žánrov podľa výberu repertoáru.</p> <p>Rozvíjanie schopnosti posúdenia výkonu spoluhráča aj vlastnej produkcie.</p> <p>Rozoznanie dôležitosti jednotlivých hlasov a začlenenie sa do spoločného muzicírovania.</p> <p>Využívanie získaných kompetencií v jednoduchej súhre s inými klasickými hudobnými nástrojmi.</p> <p>Zdokonaľovanie čítania a zmyslu pre interpretáciu polyfonickej hry.</p> <p>Zvyšovanie záujmu a spoločné hľadanie nových technických možností v oblasti prstovej techniky, vo swingu a improvizácii.</p> <p>Oboznámenie sa so všetkými štýlovými obdobiami a žánrami prostredníctvom interpretovaných skladieb.</p>

SÚBOROVÁ A ORCHESTRÁLNA HRA – AKORDEÓNY

CIELE PREDMETU

Súborová alebo orchestrálna hra žiakov je jednou z foriem skupinového vyučovania akordeónu, ktorú môžeme uplatňovať vo výchovno-vzdelávacom procese na základných umeleckých školách:

- rozvíja žiaka po stránke emocionálnej, kognitívnej, sociálnej a po stránke odbornej a umeleckej,
- pomáha mu lepšie vnímať a precítiť hudbu, hľadať v nej význam, vnímať, aké pocity v ňom vytvára a vyjadrovať ich,
- veľmi dôležitou zložkou je vytváranie sociálnych interakcií medzi učiteľom a žiakmi ako aj medzi žiakmi navzájom. Tieto priateľstvá a spolupráca veľmi dobre rozvíjajú vzájomné vzťahy, komunikáciu i schopnosť pomáhať si a napomáhajú smerovaniu k spoločnému cieľu, na ktorom sa podieľajú všetci hráči súboru alebo orchestra,
- koncerty a verejná prezentácia pomáha žiakom zvládať stresové a záťažové situácie ako trému, strach verejne vystupovať a zároveň dodávajú žiakom sebavedomie,
- veľkou výhodou najmä pre mladších žiakov je to, že cítia podporu ostatných členov orchestra v tom zmysle, že nie sú na pódiu sami. To pôsobí na žiakov veľmi povzbudzujúco a motivujúco, čo vedie k následnému záujmu o hudbu a hru na nástroji,
- v rámci súborovej a orchestrálnej hry majú žiaci možnosť interpretovať skladby rôznych období a žánrov: barok, klasicizmus, súčasná hudba, džez, pop, filmová hudba, ale aj metalová hudba alebo skladby komponované priamo pre akordeón. Týmto spôsobom sa zoznamujú s charakteristikami jednotlivých období, špecifikami jednotlivých hudobných žánrov a učia sa ich správne interpretovať,
- orchester poskytuje možnosti uplatnenia nielen akordeónov, ale aj iných hudobných nástrojov, napr. dychových, sláčikových, bicích, elektronických,
- vítaná je spolupráca so speváckym oddelením,
- vyučovanie súborovej a orchestrálnej hry pokračuje aj v priebehu ďalšieho štúdia na prvom a druhom stupni, a tiež je zaradená do učebných plánov štúdia pre dospelých. Je prípravou na hru v iných záujmových umeleckých skupinách a vo väčších súborových a orchestrálnych zoskupeniach,
- cieľom vyučovania súborovej a orchestrálnej hry je celkový osobnostný, umelecký, technický, interpretačný rozvoj osobnosti žiaka, ktorý vie zvládnuť svoj part v súhre s ostatnými, interpretačne zvláda rôzne žánre a hudobné obdobia a samostatným hudobným cítením (dynamikou, agogikou, improvizáciou, rytmickým cítením), prispieva ku kvalitnej interpretácii primerane náročného hudobného diela.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia

Žiaci po absolvovaní druhej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vedia samostatne hrať z listu svoj part s ohľadom na technickú náročnosť skladby, ✓ vedia kriticky ohodnotiť kvalitu vlastnej interpretácie v porovnaní s ostatnými členmi kolektívu, ✓ rešpektujú gestá dirigenta, ✓ vedia samostatne zahrať správne frázovanie, dynamickú výstavbu, zmeny v taktovaní s ohľadom na technickú náročnosť skladby, ✓ dokážu systematicky nacvičovať skladbu po jednotlivých úsekoch, ✓ vedia rytmicky správne rozdeliť notový zápis podľa taktovania, ✓ rešpektujú zásady štýlovej a žánrovej interpretácie, ✓ dokážu tvorivo obohatiť skladbu melodickými ozdobami, ✓ ovládajú mechovú techniku, ✓ vedia si samostatne v technicky menej náročných skladbách zadeliť výmenu mechu, ✓ vedia reagovať na zmeny tempa v notovom zápise, ✓ zahrajú v skupine jednotne nástupy a ukončenia jednotlivých častí skladieb, ✓ vedia systematickým opakovaním problémového úseku dosiahnuť jeho kvalitnú interpretáciu, ✓ rešpektujú úroveň hrania iných žiakov a pomáhajú im pri jej zlepšovaní. 	<p>Ovládanie základného taktovania skladieb, rozlišovanie taktov. Osvojenie si jednotných nástupov a tempových označení. Zvládnutie tempových a dynamických zmien v priebehu skladby. Poznanie gest dirigenta. Osvojenie si následnej tvorivej práce so skladbou - základy improvizácie. Ovládanie mechovej techniky s ohľadom na kvalitu interpretácie v orchestrálnej úprave. Osvojenie si neverbálnej komunikácie medzi jednotlivými členmi orchestra alebo súboru. Rešpektovanie skupinového cieľa orchestra alebo súboru.</p>